

AH 2152
2021Z04117

Antwoord van minister Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
(ontvangen 25 maart 2021)

1. Bent u (beiden) bekend met het feit dat bij beschikking van 30 december 2020 een boete van € 4.800,- is opgelegd aan Stichting SIGNI Zoekhonden?

Antwoord: Overeenkomstig de Aanwijzingen inzake de rijksinspecties dient er geen ministeriële bemoeienis of druk te zijn in individuele zaken. De gestelde vragen betreffen een individuele zaak. In beginsel ben ik daarbij dus niet betrokken noch van op de hoogte. Mede gelet op deze vragen heb ik mij door de Inspectie SZW laten informeren over deze zaak. Voor de volledigheid merk ik op dat de Minister voor Rechtsbescherming geen betrokkenheid met deze zaak noch met de arbeidsomstandighedenregelgeving heeft.

2. Is het waar dat de boete is opgelegd vanwege het overtreden van artikel 6.16 Arbeidsomstandighedenwet omdat volgens de staatssecretaris van SZW de ingezette duikers niet over de juiste certificaten beschikten en de duikarbeid niet onder de juiste omstandigheden heeft plaatsgevonden?

Antwoord: De boete ziet op overtreding van regels die als doel hebben om de veiligheid en gezondheid van duikers te borgen. In dit geval betreft het overtreding van bepalingen in artikel 6.16 van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Hierbij merk ik op dat boetebeschikkingen in beginsel niet openbaar zijn. Eind februari jl. hebben de door de stichting betrokken advocaat en zijn vader in RTL Boulevard melding gemaakt van de opgelegde boete. Om die reden ben ik in de beantwoording van deze vragen minder terughoudend dan ik anders zou zijn.

3. Bent u bekend met het feit dat SIGNI een succesvol burgerinitiatief is dat de afgelopen 16 jaar meer dan 400 vermissingen heeft weten op te lossen?

Antwoord: Ik ben bekend met de door de stichting genoemde resultaten van haar inspanningen. Ik heb veel waardering voor dit soort initiatieven die een bijdrage aan de maatschappij willen leveren.

4. Bent u bekend met het feit dat SIGNI acteert op verzoek van nabestaanden, voor wie de onwetendheid over het lot van hun familielid onmenselijk veel leed veroorzaakt?

Antwoord: Ja. Ik begrijp dat de betekenis van de activiteiten van de stichting voor families en vrienden van vermisten groot kan zijn.

5. Bent u bekend met het feit dat SIGNI haar belangrijke activiteiten vanwege de opgelegde boete nu gedwongen heeft gestaakt, hetgeen grote impact heeft op familieleden, dan wel nabestaanden van vermiste personen? Zo nee, beseft u dan wel dat dankzij SIGNI de familie van de vermoorde Ichelle van de Velde eindelijk waardig afscheid van haar kan nemen, omdat het zoekteam van Signi Zoekhonden afgelopen zaterdag het laatste ontbrekende lichaamsdeel van het slachtoffer heeft gevonden?

Antwoord: Onderdeel van een juridische procedure is dat de betrokken partij aanspraak kan maken op een matiging van de boete en een betalingsregeling. De Inspectie SZW heeft de betrokken stichting gewezen op deze mogelijkheid en op de benodigde informatie om tot oordeelsvorming te kunnen komen. Naar het oordeel van de Inspectie SZW heeft de stichting initieel onvoldoende bewijs aangeleverd, waardoor geen reden bestond om de boete te matigen. De stichting heeft in de bezwaarfase, die thans loopt, aanvullende financiële gegevens verstrekt. Inmiddels is de boete betaald, zodat geen sprake is van betalingsonmacht.

6. Waarom wordt rücksichtslos een zeer hoge boete opgelegd zonder ook maar enig besef te hebben van het feit dat deze boete wordt opgelegd aan een non-profit stichting die alleen met vrijwilligers werkt, die volledig afhankelijk is van donaties en sponsors en waarvan in 2020 beide oprichters door dezelfde overheid zijn benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau?

Antwoord: De Inspectie SZW legt alleen boetes op voor zover sprake is van overtreding van wettelijke regels. In regelgeving is bepaald dat ook degene bij wie vrijwilligers werkzaam zijn verantwoordelijk is voor naleving van deze regels. Op deze manier kunnen ook vrijwilligers hun bijdrage verrichten in een gezonde en veilige omgeving. De Inspectie SZW heeft de stichting eerder in een gesprek en per brief kenbaar gemaakt wat de relevante regels zijn. Daarom ben ik van mening dat van rücksichtslos optreden geen sprake is. Bij het bepalen van de hoogte van de boete betreft de Inspectie SZW de feiten en omstandigheden van het individuele geval, waaronder het aantal aanwezige werknemers of vrijwilligers op de locatie ten tijde van de overtreding. Dit heeft de Inspectie SZW ook in onderhavige zaak gedaan.

7. Bent u bereid om de opgelegde boete in te trekken (vanwege strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur), dan wel kwijt te schelden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De stichting kan via de gebruikelijke bestuursrechtelijke weg bezwaar en (hoger) beroep aantekenen tegen de opgelegde boete. De bezwaarprocedure loopt inmiddels. In het kader van het ingediende bezwaar vindt een heroverweging van de boetebeschikking plaats. Daarin wordt de opgelegde boete beoordeeld op grond van het beginsel evenredigheid en proportionaliteit, zoals ook neergelegd in de Beleidsregel boeteoplegging arbeidsomstandighedenwetgeving waar ik aan gebonden ben. De rechter toetst in (hoger) beroep.

8. Indien u onverhoopt van mening bent dat de wetgeving wel juist is uitgelegd, bent u daarnaast dan bereid om de relevante wetgeving zodanig aan te passen (al dan niet met terugwerkende kracht) dat deze barrière voor SIGNI wordt weggenomen, omdat zij anders haar belangrijke werk niet meer kan doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Voor de volledigheid merk ik op dat de huidige regels een belangrijk, achterliggend doel hebben, namelijk het zorgdragen dat ook vrijwilligers gezond en veilig hun activiteiten kunnen uitvoeren. Het is aan de stichting zelf om te bepalen hoe haar activiteiten zodanig kunnen worden georganiseerd dat deze met inachtneming van dergelijke waarborgen voor de betrokken duikers doorgang kunnen vinden. Of wetgeving juist is toegepast door de Inspectie SZW is uiteindelijk ter bepaling aan de bestuursrechter.

9. Zo nee, waarom staat er dan op de website van de rijksoverheid dat het kabinet ruimte wil voor initiatieven van burgers en verenigingen in de samenleving en dat de overheid de "Doe-Democratie" actief ondersteunt: "Bijvoorbeeld door knellende regels weg te nemen waar dat mogelijk is."?

Antwoord: De Rijksoverheid ondersteunt initiatieven in de samenleving, waar mogelijk en nodig door knellende regels aan te passen of weg te nemen. Voor mij staat op dit moment niet vast dat de duikregels zodanig knellend zijn dat deze stichting of anderen hun werkzaamheden niet kunnen voortzetten, ook niet na aanpassing van werkwijze. Bovendien dienen de voor deze zaak relevante regels, zoals bij vraag 8 opgemerkt, een belangrijk doel: het zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor (vrijwillige) duikers. Dit belang kan niet zonder meer ter zijde worden geschoven. Indien de stichting met mijn departement overleg wil voeren over de bestaande voorschriften in relatie tot haar activiteiten onder water, dan ben ik daar toe bereid.

10. Bent u bereid deze vragen inhoudelijk te beantwoorden en u niet te verschuilen achter het vaak aangevoerde argument dat de "zaak nog onder de rechter is"?

Antwoord: Ja, ik verwijs naar mijn antwoorden op de gestelde vragen.